

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

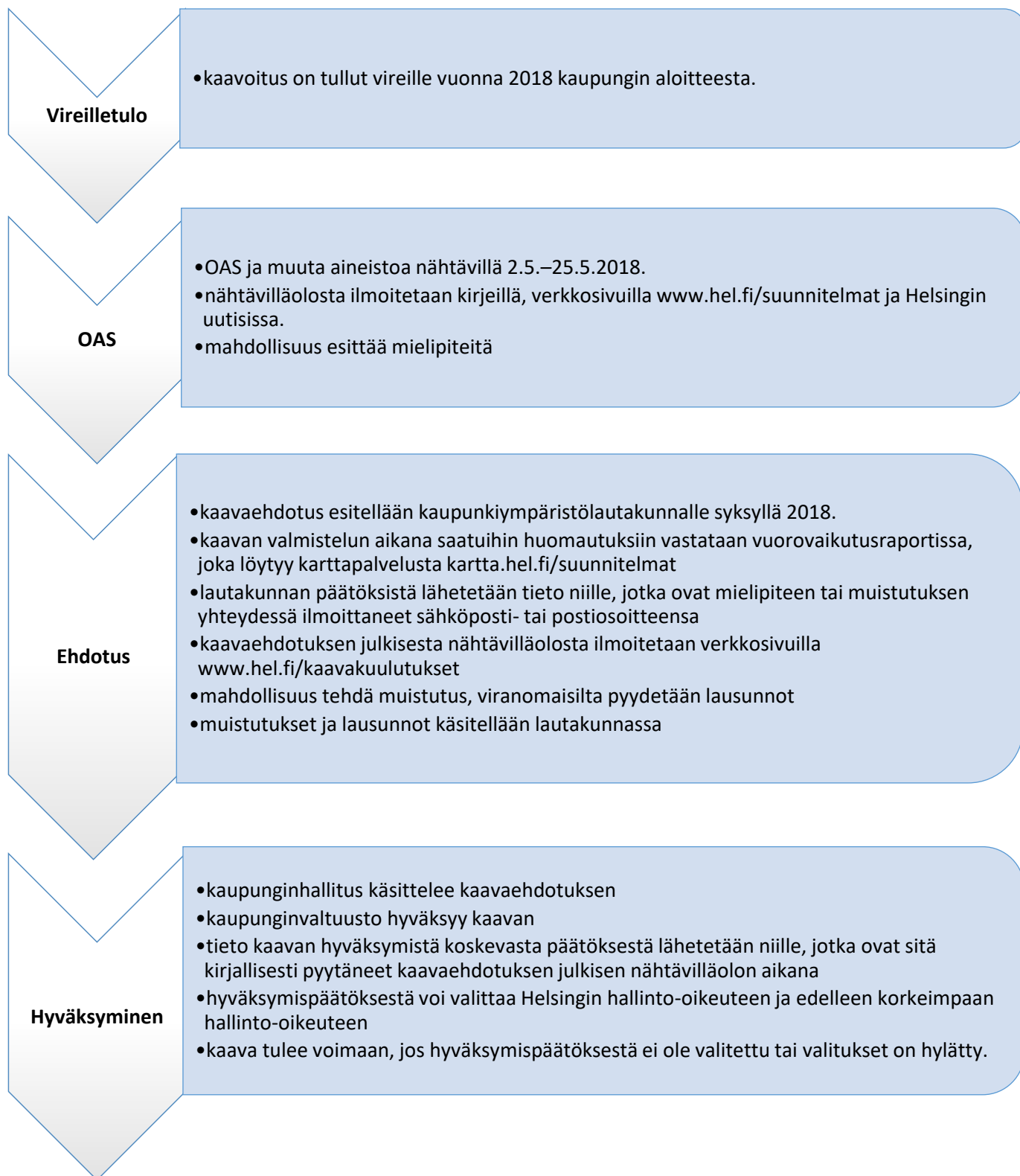
Korkeasaaren vastaanottorakennukset ja Mustikkamaan leikkipuisto (Mustikkamaanpolku 12) asemakaava- ja asemakaavan muutos (nro 12520)

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Kaavoituksen eteneminen

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo
2.5.–25.5.2018

Yhteenveto viranomaisten ja Korkeasaaren kannanotoista

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat vesihuoltoon ja johtosiirtoihin, kulttuuriympäristöön, liikenneyhteyksiin, liikenneturvallisuuteen, vesiliikenteeseen ja Korkeasaaren vastaanottorakennuksen toimintaan.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavakarttaa ja kaavamääräyksiä on täydennetty, uuden vastaanottorakennuksen rajausta muutettu ja leikkipuiston sijoittaminen on tarkistettu sekä yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa on jatkettu ja tullaan jatkamaan.

Kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr
- Museovirasto
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) esittää (18.5.2018), että Mustikkamaanpolun päässä oleva bussien kääntöpaikka tulee säilyttää nykyisellään ja olla käytettävissä myös rakennusvaiheessa. Kävely- ja pyöräyhteyksissä, erityisesti sillalla, tulee huomioida liikenneturvallisuus suurten osallistujamassojen yhteydessä. Kruunusillat- raitiotieyhteyden myötä Mustikkamaa-Korkeasaaren seudullinen saavutettavuus paranee huomattavasti. Korkeasaaren eläintarhan vastaanottorakennuksen suunnittelussa onkin syytä varautua hetkittäin suuriin raitiovaunulla saapuviin matkustajamääriin. Eläintarha ja Mustikkamaan virkistysalueet houkuttelevat erityisesti lapsiperheitä. Yhteys raitiopysäkkien ja vastaanottorakennuksen välillä tulee olla luonteva ja turvallinen.

Vastine

Asemakaavamuutoksen liikennesuunnitelma pohjautuu 16.5.2017 hyväksytyihin katusuunnitelmiin (30525/1–2 sekä 30521/1–4), joissa mm. raitioliikenteen järjestelyt on suunniteltu. Katusuunnitelmasta poiketen

huoltoliikenteen reitti säilyy nykyisen vastaanottorakennuksen länsipuolella, mutta väylää levennetään siten, että jalankulku kulkee huoltoliikenteen vieressä. Korkeasaarensillalla ajoneuvoliikenteen ja jalankulun puolet vaihdetaan, jolloin jalankulku ei risteä huolto- tai pyöräliikenteen kanssa. Mischan ja Maschan aukio on kokonaisuudessaan jalankulku-alueetta.

Kääntöpaikan toiminnallisuus pysyy ennallaan. Katualueetta levennetään hieman ja turistibussien pysäköintipaikat siirretään aukiolta ajoradan varteen, jolloin vältetään bussien ja jalankulkijoiden risteäminen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY) esittää (17.5.2018), että Korkeasaaren pohjoisosassa sijaitsee käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja, jotka tulee huomioida kaavoituksessa. Kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää johtosiirtojen ja mahdollisen uuden vesihuollon tarve ja kustannukset sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pyrkiä sijoittamaan yleisille alueille ja mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää. Alustava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen tulee laatia kaavoituksen yhteydessä ja esittää kaavaselostuksen osana.

Vastine

Korkeasaaren pohjoisosassa sijaitsee vesihuoltoverkostojen lisäksi muitakin verkostoja, joiden alueella on parhaillaan käynnissä raideliikenteen ja Korkeasaaren vastaanottorakennuksen tarkempi suunnittelu. Näiden lisäksi Mischan ja Maschan aukion toteuttaminen tullee aiheuttamaan merkittäviä verkostojen linjausmuutoksia. Kaavavaiheessa ei voida ennakoida, millaisiksi verkostot muodostuvat, kun eri hankkeiden suunnitelmat yhteen sovitetaan. Kaavassa on siksi vain verkostojen ja Korkeasaaren kulttuurihistoriallisten arvojen huomioon ottamista koskevat kaavamääräykset.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö esittää kannanottonaan (29.5.2018), että Kruunusiltojen rakentamisen vuoksi on välttämätöntä rakentaa uusi vastaanottorakennus Korkeasaareen, koska Mustikkaamalla oleva vastaanotto jää käyttökelvottomaksi. Korkeasaaren tarpeet on huomioitu kaavassa hyvin.

Uusi Korkeasaareen tuleva vastaanottorakennus on luonnosvaiheessa. Rakennuksen on suunniteltu rajaavan eläintarha-alue julkisesta alueesta. Vastaanottorakennuksesta ei ole kuitenkaan vielä laadittu lopullisia suunnitelmia, joten kaavan toivotaan sallivan pieniä muutoksia rakennuksen linjaukseen. Uuden vastaanoton yleissuunnittelu on tehty, eikä ole odotettavissa suuria muutoksia Korkeasaaren rajana olevaan linjaukseen.

Korkeasaaren pohjoisosa tulee olemaan julkista aluetta. Vesiliikenteen sijoittaminen tälle alueelle olisi tarkoituksenmukaista, koska se olisi käytettävissä sekä eläintarhan vierailijoille, että muille matkustajille. Tämä tukisi hienosti merellisen Helsingin kehitystä. Nyt vesiliikenne Korkeasaareen tulee suoraan eläintarhan alueelle ja on vain eläintarhanvierailijoiden käytettävissä. Korkeasaari ei aio olla toteuttaja julkisen alueen laiturille, mutta kannustaa kaupunkia kehittämään vesiliikennettä ja suunnittelemaan vesiliikenteen pysähdyspaikan alueelle.

Liikennesuunnittelussa tulee huomioida Korkeasaaren haasteellinen logistiikka. Tällä hetkellä Korkeasaaren huoltoliikenne pyritään tekemään eläintarhan aukioloaikojen ulkopuolella eli ennen klo 10 aamulla. Sesonkiaikaan Mustikkamaan silta on vilkasliikenteinen, eikä raskaita ajoneuvoja toivota vierailijoiden sekaan. Korkeasaarella on palkattu liikenteenvalvoja Mustikkamaalla kesäisin, joka ohjaa autot parkkipaikalle ja estää niiden ajamisen Mustikkamaanpolkua Korkeasaaren vastaanottorakennukselle. Mikäli liikenteenohjaajaa ei olisi paikalla, niin vierailijoita ajaisi vastaanottorakennukselle asti ajokiellosta välittämättä ja liikenne tukkiutuu kapealla Mustikkamaanpolulla. Kun eläintarhan alue rajautuu Korkeasaareen, niin Korkeasaaren eläintarha ei tule enää järjestämään liikenteenohjausta Mustikkamaalle. Korkeasaari pyrkii ohjaamaan vierailijoita käyttämään saapumiseen muuta kuin henkilöautoja, mutta yksityisautoliikenne ei tule häviämään. Yksityisautojen luvaton ajaminen Mustikkamaansillalle tulee estää. Alueen logistiikka tulee miettiä siten, että Mustikkamaanpolku ja Mustikkamaan silta eivät tukkiudu sinne luvattomasti ajavista autoista.

Vastine

Vastaanottorakennuksen suunnittelun luonnosvaihe on huomioitu kaavan valmistelussa.

Kaava mahdollistaa laitureiden ja aallonmurtajien rakentamisen vesialueelle. Yhteysvenelaituria on hahmoteltu Finkensillan eteläpuolelle Korkeasaareen. Kaavaa laadittaessa sitä koskevia hankkeita tai suunnitelmia ei ole vireillä. Kaava ei ota kantaa yhteysvenelaiturin toteuttamiseen.

Asemakaavan liikennesuunnitelma pohjautuu hyväksytyihin katusuunnitelmiin, joissa Korkeasaarensillalla ajoneuvoliikenteen ja jalankulun puolet vaihdetaan, jolloin jalankulku ei risteä huolto- tai pyöräliikenteen kanssa. Vastaanottorakennuksen huolto tapahtuu Mieritzinrannan varressa sijaitsevat huoltotaskun kautta. Sillalle esitetään puomia tai muuta kulunvalvontajärjestelyä. Mustikkamaanpolku on jatkossakin sallittu vain jalankululle, pyöräliikenteelle, huoltoliikenteelle sekä joukkoliikenteelle, ja alueella on pysäköintikielto. Mustikkamaanpolkua ei voi sulkea kokonaan moottoriajoneuvoliikenteeltä Korkeasaaren huoltoliikenteen takia.

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Museovirasto, Kulttuurin ja vapaa-ajantoimiala (kaupunginmuseo).

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipide osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui luontoarvoihin.

Mielipide on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "VK-korttelialueella tulee hyödyntää olemassa olevaa puustoa osana leikkipuistoa".

Kirjallisia mielipiteitä saapui 1 kpl.

Mielipide Mustikkamaan luontoarvoista

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on tutustunut kaava-aineistoihin, joiden perusteella yhdistys toteaa kaavahankkeesta seuraavaa.

Kaavaluonnoksessa on esitetty leikkipuistoa Mustikkamaanpolun varren lehtoon. Lehto on tunnistettu arvokkaaksi metsäkohteeksi (edustavuusluokka II lehto) Helsingin omassa luontotietojärjestelmässä. Kyseessä on puustoltaan monipuolinen varttunut lehtometsä, jonka alueella on monipuolisesti lahoppuuta. Varsinkin lehdestä löytyvät haapalahopuut ovat Helsingissä melko harvinaisia ja tekevät siitä potentiaalisen elinympäristön monille uhanalaisille ja harvinaisille lahottajalajeille.

Mustikkamaa on nyt ja etenkin tulevaisuudessa olennainen osa Helsingin kantakaupungin itäosan viheralueverkostoa. Sen merkitys on entisestään kasvanut Kalasataman rakentamisen ja uuden sillan myötä. Keskeinen osa Mustikkamaan vetovoimaa ovat alueen säilyneet luonnonympäristöt, joihin kuuluu rakentamattomien rantojen lisäksi monipuolisia lehtoja sekä vanhapuustoista kangas- ja kalliometsiä.

2010-luvulla Mustikkamaata on kehitetty tavalla, joka on vähentänyt ja muuttanut alueen luontoympäristöjä. Alueen keskeisten luonto-, ja virkistys- ja maisema-arvojen säilyttäminen edellyttääkin jatkossa parempaa harkintaa varsinkin muuttavan maankäytön osalta, mikäli näitä alueen vetovoisuuden kannalta keskeisiä arvoja ei haluta vaarantaa.

Leikkipuistoa ja lehdon luontoarvojen säilyttämistä on mahdotonta yhdistää, joten leikkipuistolle on syytä hakea vähemmän haitallinen sijoituspaikka.

Vastine

Mustikkamaanpolun varren metsäkohde on tunnistettu kaavan valmistelun aikana ja kaavaratkaisua on valmisteltu yhteistyössä Helsingin ympäristöpalveluiden kanssa. Leikkipuisto sijaitsee osaksi Metso II – luokan metsäkuviolla, joka on luokiteltu lehdoksi. Alue on entistä peltoa ja laidunta, jossa on lajistoltaan ja ikärakenteeltaan kuitenkin jo monipuolinen lehtipuusto järeimpiä ikäluokkia lukuun ottamatta. Pääpuulajeina ovat vaahtera, koivu ja haapa. Aluskasvillisuus on kulttuurivaikutteista ja niittymäistä, sen luonnehtijalajeja ovat vuohenputki, nokkonen ja maitohorsma. Aluskasvillisuuden palautuminen lehtomaiseksi on vasta alkuvaiheessa. Lahopuun määrä on melko pieni, myös haapalahopuuta on niukasti, vaikka potentiaalia metsän ikääntymisen myötä olisi jonkin verran.

Puuston arvojen vuoksi kasvillisuutta eniten muuttava rakentaminen keskitetään aluevarauksen lounaisosaan ja olemassa olevaa puustoa hyödynnetään osana leikkipuiston toimintaa. Mielenpide on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksiin on lisätty määräys: ”VK-korttelialueella tulee hyödyntää olemassa olevaa puustoa osana leikkipuistoa”.
